

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 21Ps/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116205323
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Vozárová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2116205323.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci navrhovateľky: K. V., narodená X.X.XXXX, bytom O., K. XXX/XX, o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony W. V., narodenej XX.X.XXXX, K. XXX/XX, XXX XX O., takto

rozhodol:

Súd konanie zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.03.2016 sa navrhovateľka domáha rozhodnutia, ktorým by súd pozbavil jej matku W. V. spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že u jej matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, sa v priebehu posledných dvoch rokoch stále viac prejavujú príznaky duševnej stareckej choroby. Matka bude mať X. rokov. V poslednej dobe odmieta navrhovateľke prispievať na domácnosť, peniaze rozdáva ostaným súrodencom a platí advokáta, ktorý jej pomáha zrušiť darovaciu zmluvu, ktorou matka navrhovateľke zverila svoju nehnuteľnosť s tým, že sa o ňu postará v starobe. Teraz matka všetko spochybňuje, ohovára navrhovateľku a prostredníctvom advokáta a brata posielala na navrhovateľku policajné hliadky. Obviňuje navrhovateľku, že jej ukradla peniaze a pritom na nich sedí. Matka nie je schopná sama si zabezpečiť životné potreby. Navrhovateľka k návrhu nepriložila lekárske vysvedčenie o duševnom stave W. V..

Okresný súd Trnava uznesením č.k. 21Ps/2/2016-3 zo dňa 08.03.2016 vyzval navrhovateľku v zmysle § 186 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, aby v lehote 20 dní predložila súdu lekárske vysvedčenie o duševnom stave vyšetrovanej W. V. s poučením, že ak lekárske vysvedčenie o duševnom stave vyšetrovanej nebude v určenej lehote predložené, súd konanie podľa ustanovenie § 186 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zastaví.

Výzva bola doručená navrhovateľke dňa 14.03.2016, ale navrhovateľka do dnešného dňa lekárske vysvedčenie o duševnom stave matky súdu nedoložila.

Dňa 30.03.2016 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie navrhovateľky v ktorom uviedla, že bola u matkinej obvodnej lekárky, aby ich poslala na vyšetrenie. Lekárka ju odmietla (možno zo zaujatosti) a nedala jej výmenný lístok na vyšetrenie k psychiatrovi.

Dňa 28.04.2016 bolo tunajšiemu súdu doručené doplnenie podania v ktorom navrhovateľka uviedla, že nie je z objektívnych príčin schopná predložiť súdu požadované potvrdenie, preto žiada pokračovať aj bez predloženého potvrdenia. Navrhovateľka vo svojom podaní ďalej uviedla, že jej matka dovŕši XX rokov a je u nej badať jasne známky poklesu rozpoznávacích a vyhodnocovacích schopností, je čoraz náladovejšia a čoraz viac zabúda. Matka sa dostala pod vplyv jej brata, ktorý ju navádza, aby na navrhovateľku podala trestné oznámenie. Matka poskytla finančné prostriedky bratovi a následne navrhovateľku obvinila z krádeže. Taktiež na navrhovateľku podala trestné oznámenie pre trestný čin podvodu, keď tvrdila, že navrhovateľka jej ukradla vkladnú knižku a že pri tom zneužila jej tieseň. Teraz

zasa na navrhovateľku podala žalobu o vrátenie daru, ktoré konanie sa vedie na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/77/2015 z dôvodu, že navrhovateľka svojím správaním voči nej a jej rodine, bratovi W. a W., hrubo porušuje dobrí mravy. Matka v poslednom čase neprispieva na chod domácnosti, dôchodok si necháva a rozdeľuje tým, ktorých celý život podporovala. Matka je náchylnejšie k ovplyvňovaniu druhými. Opakované výsluchy na polícii bránia navrhovateľke v poskytovaní starostlivosti matke. Navrhovateľka nemôže matku nútiť, aby išla na vyšetrenie k psychiatrovi a sama tento problém nevníma.

Podľa § 186 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak nepodal návrh na začatie konania štátny orgán alebo zdravotnícke zariadenie, môže súd uložiť navrhovateľovi, aby do primeranej lehoty predložil lekárske vysvedčenie o duševnom stave vyšetrovaného; ak sa v tejto lehote nepredložilo lekárske vysvedčenie, súd zastaví konanie.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

V súčasnej dobe miera posudzovania spôsobilosti na právne úkony a jej obmedzenia, resp. pozbavenia nadobudla iné rozmery. V medziach ústavného významu práv človeka ústavný súd predovšetkým predostiera, že ich zbavením/obmedzením sa ex constitutione primárne sleduje záujem samotného (dotknutého) človeka a až následne záujem verejný či tretích osôb. Bohužiaľ minulé, ale i terajšia prax všeobecných súdov svedčí skôr o preferovaní verejného záujmu a záujmu tretích osôb na úkor záujmu dotknutej osoby. Zbavenie človeka spôsobilosti na právne úkony (jeho právna smrť) je prostriedkom ultima ratio, t. j. možno k nemu pristúpiť až vtedy, ak sa všetky - menej represívne prostriedky (napr. trestného práva, správneho práva či „iba“ ich obmedzenia) nedajú použiť, resp. sa stanú neúčinnými. (viď. nález Ústavného súdu SR I. ÚS 313/2012).

V danom prípade mal súd za preukázané, že navrhovateľka podala návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony svojej matky bez toho, aby k nemu priložila lekárske vysvedčenie o duševnom stave. Súd vzhľadom na obsah podaného návrhu na začatie konania považoval za potrebné, aby navrhovateľka v primeranej lehote (20 dní od doručenia výzvy) zaslala súdu lekárske vyšetrenie o duševnom stave matky pod následkom zastavenia konania, nakoľko okolnosti daného prípadu nenasvedčovali tomu, že je vo všeobecnom záujme, aby konanie bolo uskutočnené a mohlo by dôjsť napr. k ohrozeniu života, zdravia a iných osôb. Keďže nešlo o takýto prípad, súd vyzval navrhovateľku predložiť tento doklad s poučením, že ak predmetné lekárske vysvedčenie nepredloží, súd konanie zastaví. Navrhovateľka na výzvu súdu oznámila, že matku nemôže nútiť, aby išla na vyšetrenie k psychiatrovi, matka sama tento svoj problém nevníma a že obvodná lekárka matky ju odmietla a nedala jej výmenný lístok na vyšetrenie k psychiatrovi. Z podaní navrhovateľky vyplýva, správanie matky výrazne komplikuje život práve navrhovateľke a teda navrhovateľka primárne nesleduje záujem samotnej matky, ale svoj vlastný. Uvedené vyplýva aj z tej skutočnosti, že obvodná lekárka matky, ktorá pozná jej zdravotný stav, odmietla vydať navrhovateľke výmenný lístok pre matku na vyšetrenie k psychiatrovi a z podaní navrhovateľky nevyplyva ani to, že by matka bola niekedy v minulosti psychiatricky liečená. Nakoľko navrhovateľka na výzvu súdu nedoložila potrebné lekárske vysvedčenie, súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 186 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a konanie zastavil.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave. Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, musí byť podpísané a datované. Musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.